

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเรื่อง "บทบาทด้านสังคมประภคิของนั้กัจัดรายการเพลงไทยสากล" เป็น การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ด้วยการใช้แบบวัดครั้งเดียว (One-Shot Descriptive Study) และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ประชากร

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มุ่งศึกษาประชากรที่เป็นนั้กัจัดรายการวิทยุประเภทเพลงไทยสากล ทั้งเพศชายและเพศหญิงที่รายการกระจายเสียงผ่านสถานีวิทยุ ซึ่งตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 105 คน

กลุ่มตัวอย่าง

สำหรับจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยมุ่งทำการศึกษา ได้กำหนดให้มีจำนวนใกล้เคียงกับ จำนวนประชากรมากที่สุด โดยต้องไม่น้อยกว่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการคำนวณด้วยสูตร (อ้างในวิเชียร เกตุสิงห์, 2537 : 27)

$$n = \frac{N}{(1 + Ne^2)} \quad (\text{เมื่อความเชื่อถือได้ของการเลือกตัวอย่าง} = 95\%)$$

เมื่อ N คือ จำนวนตัวอย่าง หรือขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

w คือ จำนวนหน่วยทั้งหมด หรือ ขนาดของประชากร

e คือ ความน่าจะเป็นของความผิดพลาดที่ยอมรับให้เกิดได้ (0.05)

เมื่อนำมาคำนวณตามสูตร จะได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ

$$n = \frac{105}{\{1+105(0.05)^2\}}$$

$$= 83 \text{ คน}$$

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย สามารถแจกแจงตามสมมติฐานได้ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1

นักจัดรายการเพลงไทยสากลที่มีเพศ อายุ การศึกษา รายได้ต่างกัน มีแรงจูงใจในการให้ข่าวสารด้านสังคมประภิตต่างกัน

ตัวแปรอิสระ - เพศ อายุ การศึกษา รายได้

ตัวแปรตาม - แรงจูงใจในการให้ข่าวสารด้านสังคมประภิต

สมมติฐานข้อที่ 2

รูปแบบการดำเนินชีวิต (กิจกรรม ความสนใจ ความคิดเห็น) ของนักจัดรายการเพลงไทยสากล มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการให้ข่าวสารด้านสังคมประภิต

ตัวแปรอิสระ - รูปแบบการดำเนินชีวิต อันได้แก่ กิจกรรม ความสนใจ ความคิดเห็น

ตัวแปรตาม - แรงจูงใจในการให้ข่าวสารด้านสังคมประภิต

สมมติฐานข้อที่ 3

รูปแบบการดำเนินชีวิต (กิจกรรม ความสนใจ ความคิดเห็น) ของนักจัดรายการเพลงไทยสากล มีความสัมพันธ์กับประเภทของข่าวสารด้านสังคมประภิตที่ให้ผ่านรายการวิทยุ

ตัวแปรอิสระ - รูปแบบการดำเนินชีวิต อันได้แก่ กิจกรรม ความสนใจ ความคิดเห็น

ตัวแปรตาม - ประเภทของข่าวสารด้านสังคมประภิตที่ให้ผ่านรายการ ได้แก่ ระเบียบวินัย แรงบันดาลใจ บทบาททางสังคม ทักษะ ข่าวสาร ความรู้ จริยธรรม บันเทิง และความเชื่อทัศนคติค่านิยม

สมมติฐานข้อที่ 4

นักจัดรายการเพลงไทยสากลที่มี เพศ อายุ การศึกษา และ รายได้แตกต่างกัน มีวิธีการให้ข่าวสารด้านสังคมประภิตต่างกัน

ตัวแปรอิสระ - เพศ อายุ การศึกษา รายได้

ตัวแปรตาม - วิธีการให้ข่าวสารด้านสังคมประภิต อันได้แก่ อ่านจากต้นฉบับร่าง พูดแบบฉบับพลัน (สด) ท่องจำ คั่นค้วาและเตรียมตัวล่วงหน้า

สมมติฐานข้อที่ 5

รูปแบบการดำเนินชีวิต (กิจกรรม ความสนใจ ความคิดเห็น) ของนักจัดรายการเพลงไทยสากล มีความสัมพันธ์กับวิธีการให้ข่าวสาร ด้านสังคมประภิต

ตัวแปรอิสระ - รูปแบบการดำเนินชีวิต อันได้แก่ กิจกรรม ความสนใจ ความคิดเห็น

ตัวแปรตาม - วิธีการให้ข่าวสารด้านสังคมประภิต อันได้แก่ อ่านจากต้นฉบับร่าง พูดแบบฉบับพลัน (สด) ท่องจำ คั่นค้วาและเตรียมตัวล่วงหน้า

สมมติฐานข้อที่ 6

ข่าวสารด้านสังคมประภิต มีความสัมพันธ์กับวิธีการให้ข่าวสาร

ตัวแปรอิสระ - ประเภทของข่าวสาร อันได้แก่ ระเบียบวินัย แรงบันดาลใจ บทบาททางสังคม ทักษะ ข่าวสาร ความรู้ จริยธรรม บันเทิง และความเชื่อทัศนคติค่านิยม

ตัวแปรตาม - วิธีการให้ข่าวสาร อันได้แก่ อ่านจากต้นฉบับร่าง พูดแบบฉบับพลัน (สด) ท่องจำ คั่นค้วาและเตรียมตัวล่วงหน้า

เกณฑ์การให้คะแนน

การกำหนดคะแนนคำตอบที่ได้จากแบบสอบถามในการวัดค่าตัวแปรต่าง ๆ เพื่อคำนวณค่าทางสถิติ มีเกณฑ์ต่าง ๆ ดังนี้ -

1. รูปแบบการดำเนินชีวิต ได้แก่ กิจกรรม ความสนใจ ความคิดเห็น สำหรับ กิจกรรมนั้น การวัดตัวแปรเกี่ยวกับการทำกิจกรรมได้กำหนดการให้คะแนน ดังนี้

มากที่สุด	5 คะแนน
มาก	4 คะแนน
ปานกลาง	3 คะแนน
น้อย	2 คะแนน
น้อยที่สุด	1 คะแนน

ส่วนความสนใจมีข้อความเป็นตัวชี้วัดแบ่งเป็นข้อความเชิงบวกจำนวนครึ่งหนึ่ง ข้อความเชิงลบอีกครึ่งหนึ่ง และการวัดความคิดเห็นมีข้อความเป็นตัวชี้วัด แบ่งเป็นข้อความเชิงบวกครึ่งหนึ่ง และข้อความเชิงลบอีกครึ่งหนึ่ง การวัดตัวแปรใช้มาตราวัดแบบ Likert Scale คือ แบ่งการให้คะแนนออกเป็น 5 ลำดับ

ความสนใจ	เชิงบวก	เชิงลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1
เห็นด้วย	4	2
เฉย ๆ	3	3
ไม่เห็นด้วย	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5

นำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย แล้วแปรความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้

คะแนนในระดับ 1.00 - 1.50 หมายถึง มีความสนใจอยู่ในระดับต่ำมาก

คะแนนในระดับ 1.51 - 2.50 หมายถึง มีความสนใจอยู่ในระดับต่ำ

คะแนนในระดับ 2.51 - 3.50 หมายถึง มีความสนใจในระดับกลาง

คะแนนในระดับ 3.51 - 4.50 หมายถึง มีความสนใจอยู่ในระดับสูง

คะแนนในระดับ 4.51 - 5.00 หมายถึง มีความสนใจอยู่ในระดับสูงมาก

2. แรงจูงใจในการให้ข่าวสารด้านสังคมประภิต

การวัดตัวแปรที่เกี่ยวกับระดับของแรงจูงใจในการให้ข่าวสารด้านสังคมประภิต ผ่านเหตุจูงใจส่วนบุคคลที่ปรากฏในภาวะต่าง ๆ ของบุคคลนี้ ภาวหน้าทีอย่างเป็นทางการ ความเป็นอัตโนมัติ ความมั่นคง และภาวะความขัดแย้ง ระดับความปรารถนา ความปรารถนาที่จะให้ความรู้สึกใหม่ ๆ เกิดขึ้น ความปรารถนาที่จะรู้สึกว่าตนมีคุณค่า ปฏิกริยาโน้มโน้มไปในทางรักใคร่และกรุณาปรานีผู้อื่น และความปรารถนาที่จะให้ความพยายามเกิดผลตามวัตถุประสงค์ และแรงจูงใจในการเกิดพฤติกรรมของรอสส์ โดยได้กำหนดข้อความเป็นตัวชี้วัด แบ่งเป็นข้อความเชิงบวกจำนวนครึ่งหนึ่ง และข้อความเชิงลบอีกครึ่งหนึ่ง โดยใช้มาตราวัดแบบ Likert scale คือการแบ่งคะแนนออกเป็น 5 ลำดับ

แรงจูงใจ	เชิงบวก	เชิงลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1
เห็นด้วย	4	2
เฉย ๆ	3	3
ไม่เห็นด้วย	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5

นำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย แล้วแปรความหมายของค่าเฉลี่ยดังนี้
 คะแนนระดับ 1.00 - 1.50 หมายถึง มีแรงจูงใจในระดับต่ำมาก
 คะแนนระดับ 1.51 - 2.50 หมายถึง มีแรงจูงใจในระดับต่ำ
 คะแนนระดับ 2.51 - 3.50 หมายถึง มีแรงจูงใจในระดับกลาง
 คะแนนระดับ 3.51 - 4.50 หมายถึง มีแรงจูงใจในระดับสูง
 คะแนนระดับ 4.51 - 5.00 หมายถึง มีแรงจูงใจในระดับสูงมาก

3. ประเภทของข่าวสารด้านสังคมประภิตที่ให้ผ่านรายการ

การวัดตัวแปรเกี่ยวกับประเภทของข่าวสารด้านสังคมประภิตผ่านเนื้อหาของข่าวสารประเภทต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ ระเบียบวินัย แรงบันดาลใจ บทบาททางสังคม ทักษะ ข่าวสารความรู้ จริยธรรม บันเทิง และ ความเชื่อทัศนคติค่านิยม ได้กำหนดการให้คะแนนดังนี้

มากที่สุด	5 คะแนน
มาก	4 คะแนน
ปานกลาง	3 คะแนน
น้อย	2 คะแนน
น้อยที่สุด	1 คะแนน

นำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ยแล้วแปลความหมายของค่าเฉลี่ยดังนี้
 คะแนนในระดับ 1.00 - 1.50 หมายถึง มีการให้ข่าวสารอยู่ในระดับต่ำมาก
 คะแนนในระดับ 1.51 - 2.50 หมายถึง มีการให้ข่าวสารอยู่ในระดับต่ำ
 คะแนนในระดับ 2.51 - 3.50 หมายถึง มีการให้ข่าวสารอยู่ในระดับกลาง
 คะแนนในระดับ 3.51 - 4.50 หมายถึง มีการให้ข่าวสารอยู่ในระดับสูง
 คะแนนในระดับ 4.51 - 5.00 หมายถึง มีการให้ข่าวสารอยู่ในระดับสูงมาก

4. วิธีการให้ข่าวสารด้านสังคมประภิต

การวัดตัวแปรเกี่ยวกับวิธีการให้ข่าวสารด้านสังคมประภิต ผ่านวิธีการให้ข่าวสารแบบอ่านจากต้นฉบับร่าง พุดแบบฉบับพลัน (สด) ท่องจำ พุดจากความเข้าใจที่จัดเตรียม ได้กำหนดการให้คะแนนดังนี้

มากที่สุด	5 คะแนน
มาก	4 คะแนน
ปานกลาง	3 คะแนน
น้อย	2 คะแนน
น้อยที่สุด	1 คะแนน

นำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ยแล้วแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้
 คะแนนในระดับ 1.00 - 1.50 หมายถึง มีระดับของวิธีการให้ข่าวสารอยู่ในระดับต่ำมาก
 คะแนนในระดับ 1.51 - 2.50 หมายถึง มีระดับของวิธีการให้ข่าวสารอยู่ในระดับต่ำ
 คะแนนในระดับ 2.51 - 3.50 หมายถึง มีระดับของวิธีการให้ข่าวสารอยู่ในระดับกลาง
 คะแนนในระดับ 3.51 - 4.50 หมายถึง มีระดับของวิธีการให้ข่าวสารอยู่ในระดับสูง
 คะแนนในระดับ 4.51 - 5.00 หมายถึง มีระดับของวิธีการให้ข่าวสารอยู่ในระดับสูงมาก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถามจำนวน 1 ชุด ซึ่งประกอบไปด้วยคำถามชนิดปลายเปิด และปลายปิด โดยแบ่งโครงสร้างของคำถามออกเป็น 5 ส่วน

- ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ จำนวน 4 ข้อ
- ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับรูปแบบการดำเนินชีวิตของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย กิจกรรม ความสนใจ ความคิดเห็น จำนวน 52 ข้อ
- ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในการให้ข่าวสารด้านสังคมประภิตของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 15 ข้อ
- ส่วนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับประเภทของข่าวสารด้านสังคมประภิตที่ให้ผ่านรายการของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 51 ข้อ
- ส่วนที่ 5 เป็นคำถามเกี่ยวกับอิทธิพลในการกำหนดเลือกเนื้อหา และ ข้อมูลข่าวสารที่นำเสนอผ่านรายการวิทยุ จำนวน 1 ข้อ
- ส่วนที่ 6 เป็นคำถามเกี่ยวกับวิธีการให้ข่าวสารด้านสังคมประภิตของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 10 ข้อ

การทดสอบเครื่องมือ

นำเครื่องมือที่ออกแบบแล้วไปให้อาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (content validity) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้เพื่อขอคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข ต่อจากนั้นนำแบบทดสอบไปทำการทดสอบกับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง หลังจากทดสอบแล้วนำข้อมูลที่ได้มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87 ซึ่งเป็นค่าที่ค่อนข้างสูงจึงใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยได้โดยไม่ต้องปรับปรุงแก้ไข โดยนำส่วนของคำถามที่สามารถวัดออกมาเป็นคะแนน ซึ่งเป็นมาตราส่วน

ประเมินค่า (Rating scale) โดยใช้วิธีการหาค่าความเชื่อมั่นตามแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา Alpha coefficient ของ Cronbach

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบทดสอบไปให้ผู้ตอบตอบด้วยตนเอง โดยมีจดหมายถึงผู้บังคับบัญชา หรือ หัวหน้าฝ่ายรายการก่อน เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ตลอดจนอธิบายวิธีการต่าง ๆ ด้วยตนเอง การเก็บข้อมูลนั้นเก็บโดยให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ตอบแบบสอบถามเอง และไปรับแบบสอบถามกลับตามวันเวลาที่ตกลงกันได้

วิเคราะห์ข้อมูล และการนำเสนอข้อมูล

ในการวิเคราะห์เพื่อนำเสนอและสรุปผลที่ได้จากงานวิจัย ได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ดังนี้

1. การวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean) เพื่ออธิบายข้อมูลที่เป็นลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง, รูปแบบการดำเนินชีวิต, แรงจูงใจ, ประเภทของข่าวสารด้านสังคมประเทิต และวิธีการให้ข่าวสารด้านสังคมประเทิต และวิธีการให้ข่าวสารด้านสังคมประเทิตของกลุ่มตัวอย่าง

2. การวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ในแต่ละข้อดังต่อไปนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 : ใช้การทดสอบแบบความแตกต่างระหว่างกลุ่มโดยใช้ t-test (2 กลุ่ม) และ One Way ANOVA (มากกว่า 2 กลุ่ม)

สมมติฐานข้อที่ 2 : ใช้การวิเคราะห์เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

สมมติฐานข้อที่ 3 : ใช้การวิเคราะห์เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

สมมติฐานข้อที่ 4 : ใช้การทดสอบหาความแตกต่างระหว่างกลุ่มโดยใช้ t-test (2 กลุ่ม) และ One Way ANOVA (มากกว่า 2 กลุ่ม) โดยใช้วิธีการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของ Scheffe'

สมมติฐานข้อที่ 5 : ใช้การวิเคราะห์เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

สมมติฐานข้อที่ 6 : ใช้การวิเคราะห์เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

การประมวลผลข้อมูล

หลังจากเก็บข้อมูลเรียบร้อยแล้ว มีขั้นตอนดำเนินการกับข้อมูลดังนี้

1. ตรวจสอบข้อมูลที่ได้
2. สร้างและลงรหัสข้อมูล หลังจากตรวจและแก้ไขข้อบกพร่องแล้ว
3. ทำตารางคู่มือการลงรหัสให้เป็นเอกสาร แสดงลักษณะของข้อมูล เพื่อใช้เกี่ยวกับการแปลผลข้อมูลภายหลัง
4. ส่งแบบฟอร์มการลงรหัสเพื่อดำเนินการหาค่าทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ที่ต้องการทราบตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย